MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Ilmiselvää oli myös, että Italian ex-pääministerin huono maku ei rajoittunut vain ruokapöytään. **KEIJO VÄHÄHYYPPÄ ITÄ-SAVON KOLUMNISSAAN SUOMI-RUOKAA MOITTINEESTA SILVIO BERLUSCONISTA**

Niinistö sitoutui asevelvollisuuteen

Sauli Niinistö piti ensimmäisen merkittävän turvallisuuspoliittisen puheensa tasavallan presidenttinä maanantaina Puolustusvoimain lippujuhlan paraatissa. Niinistön puheen ydin oli asevelvollisuuden korostaminen Suomen puolustusjärjestelmän kulmakivenä.

Presidentti Niinistön lausuma asevelvollisuuden merkityksestä saattaa tuntua itsestäänselvyydeltä, mutta sitä se ei välttämättä ole.

Asevelvollisuusarmeijat ovat Euroopassa katoava ilmiö. Suomi on yksi harvoja maita, joka vielä ylläpitää laajaa asevelvollisuusjärjestelmää. Viimeksi naapurimaamme Ruotsi lopetti yleisen asevelvollisuuden ja siirtyi sopimusarmeijaan. Kun Suomessa koulutetaan edelleen miespuolisesta ikäluokasta neljä viidesosaa, läntisessä naapurissamme sotilaskoulutusta saa vain muutama tuhat vapaaehtoista asevelvollista.

Myös Venäjä on siirtymässä kohti ammattiarmeijaa. Suurvaltojen konearmeijat ovatkin Kiinaa lukuun ottamatta palkka-armeijoita.

Suomi lähtee siis edelleen siitä, että tarvitsemme hyvin koulutetut taisteluvoimat ja laajan reservin. Tätä ihmetellään usein ulkomailla, varsinkin paikoissa, jotka eivät ymmärrä Pohjois-Euroopan historiaa ja tilannetta.

Suomen mieslukuisesti iso armeija merkitsee vakauttavaa tekijää Pohjolassa. Sotilasliittoihin kuulumattomana maana Suomen on huolehdittava omasta puolustuksestaan, kukaan muu ei sitä tee. Suomen armeija myös valmistautuu edelleen puolustamaan koko maata. Hajautettu aluepuolustusjärjestelmä merkitsee sitä, että hyökkäys maahamme tulee myös hyökkääjälle hyvin kalliiksi.

Niinistö muistutti, että vain yleisen asevelvollisuuden kautta Suomi voi turvata sodan ajan joukkojen riittävyyden ja koko maan puolustamisen. Suomi siis pitää mahdollisena, vaikkakin epätodennäköisenä, että maa voi joutua sotaan. Armeija ei ole pelkästään paraateja varten.

Puolustusvoimauudistus on herättänyt laajan poliittisen keskustelun, eikä vähiten lakkautettavien varuskuntien kohtalon vuoksi. Monet lakkautuslistalle joutuneista varuskunnista sijaitsevat alueilla, joissa niiden merkitys paikallistaloudelle on suuri.

Maata ei tietenkään puolusteta varuskunnilla, mutta silti niillä on aluepoliittinen merkitys. Kun sotilaita pitää jossakin kouluttaa, on hyvä ottaa huomioon myös aluepolitiikka. On hyvin perusteltua, että koulutus keskitetään

Presidentti Sauli Niinistö otti vastaan ensimmäisen paraatinsa.

sellaisiin paikkoihin, joissa myös työllisyysvaikutus on suurin.

Niinistö sanoi, että joukko-osaston lopettaminen tai siirtäminen on suuri muutos, joka saattaa aiheuttaa merkittäviä ongelmia. Hän pyysi eri viranomaisia miettimään yhdessä, miten uudistuksessa kärsiviä paikkakuntia voitaisiin tukea.

Miettimistä epäilemättä kaivataan. Lakkautettavat varuskunnat ovat merkinneet pienille paikkakunnille paljon. Valtion tukitoimia tarvitaan, jotta edes pieni määrä korvaavia työpaikkoja syntyisi vaikeuksiin joutuville paikkakunnille.

Niinistö korosti myös keskinäisriippuvuuden ja kansainvälisen puolustusyhteistyön merkitystä. Tosiasia on, että Pohjoismaat lisäävät koko ajan yhteistyötään koulutuksessa ja materiaalihankinnoissa. Niinistön puheessa ei kuitenkaan ollut mainintaa siitä, että Suomi on ehkä lähdössä mukaan Islannin ilmavalvontaan vuonna 2015. Islanti on Nato-maa ja Nato vastaa sen ilmatilan valvonnasta.

Islannin tapaus on monella tavalla uusi luku Suomen kansainvälisessä yhteistyössä, vaikka asiasta ei olekaan paljon puhuttu. Kun Suomelle tarjottiin mahdollisuutta osallistua Baltian ilmavalvontaan, Suomi kieltäytyi. Suomi ei myöskään lähtenyt Ruotsin tavoin mukaan Naton Libyan operaatioon.

Islannin ilmavalvontaan osallistuminen on poliittinen signaali, jota ei voida kiistää. Operaatio sitoo meidät entistä tiukemmin yhteistyöhön Naton kanssa – oli tarkoitus tai ei.

Islannin ilmavalvontaan osallistuminen on poliittinen signaali.

Kuuma vaatii totuttelua

Suomalaiset ovat viileätä porukkaa. Tästäkö johtunee, että meillä on tottumista kuumaan. Kuumuus voi olla jopa hengenvaarallista.

Vuosittain moni pohjoismaalainen menehtyy kuumuuden aiheuttamiin seurauksiin etelän lämpimässä ilmanalassa. Se elämäntyyli, mikä sopii Pohjolassa, ei välttämättä pädekään etelän auringossa. Monesti seurauksena voi olla sairauskohtaus tai vieläkin pahempaa. Kuumuuden on todettu tappavan väkeä jopa kolme kertaa enemmän kuin liikenneonnettomuuksien.

Suomessa ei ole opittu jäähdyttämisen kulttuuria kuten vaikkapa Italiassa, sanoo professori Juhani Hassi (MT 4.6.). Meikäläinen käsitys on, että italialaisten veri on paljon kuumempaa kuin suomalaisten, mutta se onkin eri asia. Jäähdytellä pitää, vaikka olipa sitten kuuma- tai kylmäverinen.

Ilmastonmuutos on tuonut kuumuuden Suomessakin käsin kosketeltavaksi asiaksi. Vaikka talvella on kylmä, kesät voivat olla ainakin ajoittain kuumia ja ennen muuta hautovia. Pitkät lämpimät jaksot sisätiloissa rasittavat terveyttä enemmän kuin osataan arvatakaan.

Tutkijat peräänkuuluttavat uutta elämäntyyliä. Jotta kuumuudesta ei tulisi terveydellistä ongelmaa, on opittava viilentämään.

Kenties tulevaisuudessa meilläkin aletaan viettää siestaa.

VIERASYLIÖ

Keskiluokkainen kiinalainen juttu

Rikas osa maailmaa on vuosikausia kuluttanut liikaa ja ottanut liikaa velkaa, pitäen pystyssä sellaisia juhlia, jotka olisi pitänyt lopettaa jo aikoja sitten.

On luvattu jakaa enemmän kuin oikeasti on ollut jaettavaa eikä liikakaan ole ollut aina tarpeeksi.

Taloudenpidon huolenaihe on vallitsevan todellisuuden ja poliittisten tekojen välinen kuilu. Politiikan keinovalikoima on kaventunut eikä omata riittävästi poliittista pääomaa, jotta voitaisiin tehdä vaikeita päätöksiä. Sotkuinen politiikka sotkeutuu sotkuiseen talouteen.

Epävarmuus on toki aina tehnyt markkinoille hyvää, koska epävarmuudella on voitu tehdä paljon rahaa. Mahdollisuus luoda omaisuuksia käyttämällä toisten ihmisten rahoja on kuitenkin paljon työläämpää kuin aikaisemmin.

Vain Venäjällä järjestelmän sanotaan toimivan niin, että 140 miljoonaa ihmistä tekee enemmän tai vähemmän ahkerasti töitä ja miljoona ihmistä yrittää varastaa näiltä työtätekeviltä.

Luovaa kapitalismia

Jotta monet läntisen maailman kapitalistisista kansantalouksista voisivat säilyttää nykyisen hyvinvointinsa, ovat ne riippuvaisia Kiinan kommunistisesta puolueesta ja siitä luovasta kapitalismista, jolla se on synnyttänyt maailman toiseksi suurimman talousmahdin.

Maata on viimeiset 30 vuotta rakennettu halvan työvoiman, halvan maanomistuksen ja halpojen pääomien avulla. Kommunistinen puolue on kasvattanut kansantasavaltaan keskiluokkaista kuluttajien sukupolvea.

Vuonna 2000 Kiinassa oli 22 miljoonaa internetin käyttäjää, viime vuonna heitä oli 420 miljoonaa. Kaikki kulutustavarat eivät enää ole vain ”Made in China”-tuotteita, vaan myös ”Made for China”-tuotteita kiinalaisille kuluttajille.

Maailmantaloudessa se, jolla on rahaa tekee säännöt ja kiinalaiset säännöt voivat olla kiinalainen juttu. Toisin kuin shakissa, jossa kullakin nappulalla on jokin etukäteen määrätty ominaisuus, kiinalaisessa go-pelissä nappulat saavat voimansa yksinomaan kollektiivisesta järjestäytymisestä, jonka tavoitteena on vastustajan saartaminen.

Miljoona miljonääriä

Kasvua ei ole ilman kasvavaa keskiluokkaa. Maapallon väestöstä 19 prosenttia on kiinalaisia ja vuoteen 2020 mennessä tavoitteena on, että 70 prosenttia kiinalaisista olisi keskiluokkaisia.

Kysymys kuuluu: kuinka suureksi keskiluokka voi kasvaa ja voiko keskiluokkainen kiinalainen kuluttaja tulevaisuudessa olla globaalin talouden pelastaja.

Lontoon Knightsbridgellä Harrodsin tavaratalossa rekisteröidyt kiinalaisten ostokset lisääntyivät 40 prosenttia vuonna 2011, keskiostoksen ollessa 3 500 puntaa ja suosituimmat ostosmerkit olivat Hermes, Chanel, Louis Vitton ja Dior.

Maailmantaloudessa se, jolla on rahaa tekee säännöt.

Maailmalla liikuu yhä enemmän kiinalaista ikäluokkaa, joka on kasvanut ja oppinut vaurauden nonstop –kasvuun. Kansantasavallassa arvioidaan nyt olevan miljoona miljonääritaloutta.

Poliittisena riskinä on, että liian nopeasti kasvavat tuloerot räjäyttävät tulevaisuuden Kiinan. Harjoitettu talousmalli voi olla pitkäänkin tehokas, mutta ei ole mitään syytä otaksua, että se olisi pitkäänkin oikeudenmukainen.

Puolueen pitää toki rakastaa luomaansa keskiluokkaa, mutta rakastaa sitä riittävän kaukaa – yhteiskunnallinen epävakaus ei saa yllättää yhteiskuntarauhaa.

Yhdysvallat taantuu

Yhdysvallat on perinteisesti ollut keskiluokkainen yhteiskunta. Yhteiskuntarauha ei ole säilynyt, koska tuloerot ovat kasvaneet ja se on maailman rikkaista demokratioista kaikista eriarvoisin.

Rikkaat ovat kääntäneet selkänsä maan todellisille ongelmille. Suurimmat tulot saadaan ulkomailta ja ne myös pidetään ulkomailla. Työttömyydestä on tullut pitkäkestoista ja pitkäaikaistyöttömistä tulee aikanaan köyhiä eläkeläisiä.

Keskiluokan häviäminen ei ole oire talouden alamäestä, vaan se on talouden alamäen tulos. Talouden rakenteet jähmettyvät eikä uusia innovaatioita synny.

Edesmennyt Applen Steve Jobs tapasi lokakuussa 2010 ensimmäisen kerran presidentti Obaman ja kertoi tiukkaan tyyliinsä huolestumisensa osaamisyhteiskunnan kansainvälisen kilpailukyvyn heikkenemisestä sekä kansallisen koulutuksen ja sivistyksen huonosta tasosta. Ilmapiirin nimi on ”desperate optimism”.

Läheisyys on aina etu

Kiinalaisen keskiluokkaistumisen moottorina ollut palkkatason nousu toki tasoittaa kilpailu- ja kustannuseroja eikä kaiken mahdollisen tuotanto tai halpatuotanto ole enää mahdottoman kannattavaa.

Tuotantokustannukset ovat nousseet vuositasolla 15-20 prosenttia ja tuotantoa on siirretty rannikkoalueilta sisämaan alemman kustannustason provinsseihin.

Polttoainekustannukset nostavat merikuljetusten hintoja. Tuotanto voi vaihtoehtoisesti palata tuotteen alkuperämaahan – mutta voi se toki tehdä mutkan Vietnamiinkin tai johonkin Afrikan valtioon.

Markkinatalouden hakukone on aina ollut hyvä haravoimaan uusia kohteita. Etäisyyden merkitys on vähentynyt, mutta läheisyys on kuitenkin aina etu. Yhdysvalloissa tuotannon paluumuuttoa on jo nähty.

Laatukysymyksiä ei voi unohtaa: kuka tekee halvemmalla parempaa. Kiinalaisille se on ollut vaikeata.

Hyvänä esimerkkinä turvallisuustesteissä reputtavat kiinalaiset pärekoriautot. Nyt kiinalainen autovalmistaja Chery on liittoutunut israelilaisen Israel Corp.´in ja itävaltalais-kanadalaisen Magnan kanssa. Markkinoille ollaan tuomassa automallia, jonka pitäisi kelvata.

Merkin nimen kerrotaan olevan Qoros ja sitä myydään aluksi Brasiliaan, Intiaan ja niihin Afrikan maihin, joihin yuankansa on vaurautensa kanssa jo ängennyt.

Yhä useampi auto on kuitenkin tarkoitettu Kiinan keskiluokalle, joka voi valita keskiluokkaisen Volkswagenin sijaan ylemmän keskiluokan Qoroksen. Kopiointikulttuuri on muuttumassa innovaatiokulttuuriksi.

Kiinalainen sananlasku sanoo, että ostaja tarvitsee kaksi silmää, mutta myyjälle riittää yksi. Oletteko valmiina: yuan on tulossa.

Sitä varten me voimme tarvita kiinalaisen rahanteontieteen oppituoleja. Tarpeellisia ovat myös guanxi eli sosiaalisten ja ekonomisten suhteiden verkosto-oppi ja mianzi eli ”pokka ei saa koskaan pettää” –oppi.

ERKKI VÄHÄMAA

Kirjoittaja on arkkitehti ja Pellervon valtuuskunnan emerituspuheenjohtaja.

PÄIVÄN KUVA

MARKKU VUORIKARI

Haukkoja Helsingin taivaalla

Suomen Ilmavoimien virallinen taitolento-osasto Midnight Hawks taituroi Helsingin taivaalla Puolustusvoimien lippujuhlapäivänä maanantaina. Ryhmän tavaramerkki on neljän Hawkin vinoneliömuodostelma. Suihkuharjoituskoneita ohjaavat Kauhavan Lentosotakoulun lennonopettajat.
Seuraavaksi Midnight Hawkseja voi nähdä juhannuksena Kauhavalla sekä heinäkuussa Jämi Fly In & Airshowssa.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: KATJA KOLJONEN

Kauhujen kesätapahtuma

Kesä tuo mukanaan kauan odotetut festarit. Odotus kääntyy kuitenkin pian pettymykseksi, kun huomaa, että festarikansaa kohdellaan kuin karjaa.

Maanantai-illan Sonisphere-festivaali Helsingissä oli elämäni pahin konserttikokemus.

Suurtapahtumassa jonotus alkaa heti alueelle mentäessä. Karja lasketaan sisään ahtaista metalliporteista, joiden päässä odottaa tympeä järjestysmies valmiina penkomaan laukut ja taskut. Tässä vaiheessa tyhjennetään avatut vesipullot ja heitetään sateenvarjot armotta roskikseen.

Seuraavaksi on etsittävä alueelta vesipiste, jotta saisi tyhjän pullonsa uudelleen täyteen. Mieleen alkaa hiipiä pelko orastavasta vessahädästä. Pitäisikö jonoon mennä heti, jotta pääsisi 45 minuutin päästä vessaan?

Jossain vaiheessa pitkää iltaa alkaa tehdä mieli olutta ja makkaraa. Anniskelualueelle siis. Vastassa on taas tuskastuttavan pitkä jono. K-18 alueella maksavat asiakkaat seisovat kuin sillit purkissa. Alkaa hivuttautuminen kohti myyntipistettä.

Onko tiukka anniskelupolitiikka ja ahneus tärkeämpää kuin ihmisten turvallisuus?

katja.koljonen@maaseuduntulevaisuus.fi

Noin 40 minuutin päästä kourassa on 8 euron tölkkiolut. Uloskäynnillä siitä saa 2 euron pantin takaisin, joten tölkkiä ei kannata hävittää. Olutta sopii hörppiä vessajonossa, jotta ehtii tunnin päästä katsomaan pääesiintyjää.

”Tää on vika kerta, kun lähden Suomessa festareille”, moni sadattelee.

Todellinen kauhun hetki koittaa kalja-alueen uloskäynnillä. Koko 47 000 ihmistä vetävän konserttialueen toiselta anniskelualueelta pääsee ulos vain yhdestä kapeasta portista, jonka päässä on kolme kassaneitiä palauttamassa tölkkipantteja.

Kertyy ahdistava sumppu. Bändi aloittaa 20 minuutin kuluttua ja ihmiset alkavat hermostua. Portista tungetaan voimalla, nuori tyttö on purskahtamaisillaan itkuun.

Illan bändi Metallica kääntää lopulta mielipahan iloksi soittamalla upean kahden tunnin keikan. Sen aikana kuitenkin mietityttää, miten käy, kun 47 000 ihmistä haluaa samaan aikaan ulos. Sumppuhan siitä syntyy, eivätkä ihmiset ehdi yöllä metroihin ja juniin.

Miksi rockmusiikin ystäviä kohdellaan Suomessa kuin aivottomia, väkivaltaisia juoppoja? Ei taitaisi oopperassa käydä laatuun, että vessoihin joutuisi jonottamaan tunnin ajan, kusi lainehtisi maassa, eikä vesipulloa saisi kantaa mukanaan.

Luulisi, että 80 euroa lipuistaan maksaneet asiakkaat ansaitsisivat parempaa kohtelua.

Olen varma, että näin amatöörimäisillä järjestelyillä syntyy joku kerta vielä pahaa jälkeä. Jokin laukaisee väkijoukossa paniikiin ja heikoimmat jäävät jalkoihin.

Ovatko tiukka anniskelupolitiikka ja ahneus tärkeämpiä kuin ihmisten turvallisuus? Kaikki karsinointi ja jonottaminen lisää tungosta, kiristää hermoja ja aiheuttaa paniikkia.

Olen käynyt monilla ulkomaisilla festivaaleilla, joissa väkeä on ollut runsaasti enemmänkin, muttei vessoihin tai palvelutiskeille ole silti tarvinnut jonottaa. Olutta ja ruokaa saa myydä koko festivaalialueella, vessoja on tarpeeksi ja ihmiset leppoisalla tuulella.

Siinäpä resepti antoisiin ja ennen kaikkea turvallisiin festivaaleihin. Hyvää festivaalikesää kaikesta huolimatta!

LEHTIKATSAUS

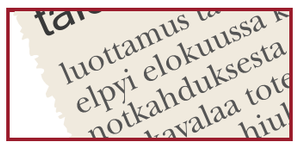

Sekava aluehallinto

Keskisuomalaisen mielestä valtion aluehallinto on lääniajoista muuttunut sekavaksi. *”Valtion aluehallinnon ylimpinä virkamiehinä olivat maaherrat muodollisesti valtiovallan edustajina, mutta käytännössä lääninsä edunvalvojina keskushallinnon ja politiikan suuntaan.*

Valtion keskushallinnon vahvistamiseksi siirryttiin ensin suurlääneihin, jotka nekin on jo lakkautettu ja sittemmin aluehallinto on rakennettu todella sekavaksi.

Maassa on kuusi lupa- ja valvontatehtäviä hoitavaa aluehallintovirastoa (avi). Jyväskylässä on Vaasan avin sivutoimipiste.

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksia (ely) on puolestaan 15, mutta täyden palvelun – kolmen vastuualueen – taloja niistä on yhdeksän. Keski-Suomen ely-keskus kuuluu tähän ryhmään.”

”Valtion aluehallinto on siinä määrin sekava, että kansalaisten on vaikea hahmottaa kokonaisuutta ja niiden vastuualueita.”

Kohtuus yhä kauempana

Karjalainen kommentoi Helsingin Sanomien selvitystä suuryritysten johtajapalkkioista. *”Johtajien palkannousu oli noin 16 prosenttia, kun samaan aikaan palkansaajien tulot kohosivat 2,6 prosenttia.*

Toki johtaja on palkkansa ansainnut. Johtajan on oltava yrityksensä palveluksessa tarvittaessa 24/7-rytmissä, ja epäonnistumisen palkkana pörssiyhtiössä on potkut, vaikkakin monesti rahakkaat sellaiset.

Silti johtajien tulojen nousun taso on ylittänyt jo aikoja sitten kohtuuden rajat. Samaan aikaan, kun työpaikoilla vaaditaan säästöjä ja tehostamista, jopa palkkojen leikkauksia, ylimmän johdon palkat ovat olleet nousukiidossa.

Ei ihme, jos isojen pörssiyhtiöiden työntekijät eivät innostu säästötalkoista, kun ylin johtokaan ei näytä esimerkkiä säästämiseen.

Suomessa ei ole kovin monta yli miljoonan vuodessa ansaitsevaa johtajaa, joten tuloerotilastoja johtajapalkat eivät juurikaan heilauta. Symbolisesti ne kuitenkin viestivät tuloerojen rajusta kasvusta. Suomi jakautuu yhä selvemmin niihin, joilla menee todella hyvin, ja niihin, joilla ei mene ollenkaan hyvin.”

Osaavia ehdokkaita

Lapin Kansa huomauttaa, että puolueiden ehdokasjahdissa syksyn kuntavaaleihin yksikin kova ehdokas voi olla ratkaiseva. Pintajulkkiksilla ei lehden mielestä kuitenkaan pitkälle pötkitä.

”Kansanedustajat ja varsinkin ministerit ovat kermaa. Valtakunnan poliitikot ovat omalla kokemuksellaan jo osoittaneet, että he pystyvät saamaan kannattajia taakseen. He vakuuttavat äänestäjiä.

Heillä on myös niin sanottua substanssiosaamista. Ja jos osaaminen loppuu, hyvä puhetaito yleensä auttaa.”